

Актуальність розвитку біоенергетики в забезпеченні потреб економіки України

Святослав Петровець

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії стали, останнім часом, одним із важливих критеріїв сталого розвитку світової спільноти. Здійснюється пошук нових і вдосконалення існуючих технологій, виведення їх до економічно ефективного рівня та розширення сфер використання. Головними причинами такої уваги є очікуване вичерпання запасів органічних видів палива, різке зростання їх ціни, недосконалість та низька ефективність технологій їхнього використання, шкідливий вплив на довкілля [1].

Постійне зростання вартості нафтопродуктів, газу і відповідно сировини змушує багато країн все частіше звертати свою увагу на способи отримання альтернативної енергії, яка знадобиться для здобуття енергонезалежності та заповнення нестачі традиційних видів палива. Україна має великий потенціал в розвитку альтернативної енергетики і значні перспективи для її застосування, як приватними особами, так і великими компаніями.

Сьогодні стан енергоємності України є майже критичним, особливо економіка країни, яка перебуває в зовнішній енергетичній залежності. Серед причин критичної енергоємності України можна виділити: недосконалість технологічної бази порівняно з розвиненими зарубіжними країнами, залежність від поставок енергоносіїв, зростання негативного впливу «тіньового сектору» на конкурентоспроможність виробництва, низька ефективність функціонування галузевої структури економіки України [2].

Зростаючий попит на енергію, з одночасним зростанням дефіциту певних невідновлюваних викопних видів палива та екологічними проблемами, спричиненими спалюванням, призвели до поступового зростання виробництва енергії з відновлюваних джерел країнами, які ратифікували Кіотський протокол. Таким чином, через попит на відновлювані джерела енергії та розширення кількості встановлених потужностей електростанцій з відновлюваної енергії в ЄС залучили дуже значні інвестиції.

У цьому контексті виробництво енергії з біомаси та відходів відіграє важливу роль на рівні регіональних, національних та європейських економік, а саме: виробництво твердого, рідкого та газоподібного біопалива з біомаси та відходів, а також технології його рекуперації тепла, які в останні роки відіграли ключову роль у виробництві пари та електроенергії у багатьох європейських країнах [3].

Однією з головних переваг енергетичного використання біомаси є її мультиваріантність як за технологіями перетворення енергії, так і за способами її кінцевого використання. Біомасу можна використовувати в енергетичних цілях шляхом безпосереднього спалювання (деревна тріска, тюки соломи, гранули,

брикети), а також у переробленому вигляді рідких (ефіри ріпакової олії, спирти, рідкі продукти піролізу) або газоподібних біопалив (біогаз із відходів сільського господарства та рослинництва, осадів стічних вод, органічної частини твердих побутових відходів, продукти газифікації твердих палив). Біомаса і біопалива можуть заміщувати викопні палива у виробництві теплової та електричної енергії, а також на транспорті.

Роль біоенергетики є особливо значною у виробництві теплової енергії, оскільки біомаса може напряму заміщувати природний газ і вугілля, що є дуже важливим для України. Стосовно сектору електроенергетики треба зазначити, що на відміну від сонячної і вітрової енергії, виробництво електроенергії з біомаси/біогазу є стабільним. Більш того, електрогенеруючі потужності на біомасі/біогазі можуть брати участь у балансуванні ринку електроенергії України [4].

Сучасний стан розвитку біоенергетики в Україні показує, що акцент зроблено на «зелену» енергетику. Україна демонструє позитивну динаміку розвитку енергії з біомаси. Але темп розвитку вітчизняної біоенергетики поки що нижчий за світові тенденції. Багато міжнародних експертів наголошують на значному потенціалі розвитку біоенергетичної галузі. Це зумовлено трьома основними факторами, які сприяють успішному розвитку біоенергетичного сектору-величезними ресурсами біомаси, зокрема за рахунок аграрного сектору (значні території вільних земель), особливостями клімату (сприятливими умовами) і наявністю робочої сили.

Ключові слова: Відновлювальні джерела енергії, біоенергетика, біоенергія, біомаса.

Список використаних джерел

1. Суходоля О. М. *Теоретико-методологічні засади механізмів державного управління формуванням енергоефективної економіки України* : дис. ... докт. наук з держ.упр.: 25.00.02. Київ, 2006. 400 с.
2. Мазур О. В. *Альтернативна енергетика в забезпеченні енергетичної безпеки України. Актуальні проблеми економіки та управління. 2015. № 9. С. 6.*
3. Hoffmann H. K. *Bioenergy, development and food security in Sub-Saharan Africa* : doctoralThesis. Berlin, 2016. 103 с.
4. *Дорожня карта розвитку біоенергетики в Україні до 2050 року і План дій до 2025 року. SAF Україна-Sustainable Agribusiness Forum. URL: <https://saf.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/Dorozhnyya-karta-rozvytku-bioenergetyky-v-Ukrayini-do-2050-roku-i-Plan-dij-do-2025.pdf> (дата звернення: 29.11.2021).*